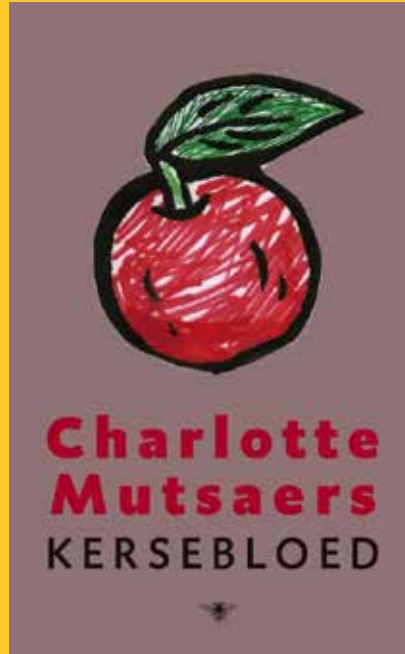

LITERATUUR
MUSEUM

literatuurmuseum.nl / verhalen / mutsaers

LESPAKKET

Charlotte Mutsaers, een circus voor de geest

OPDRACHTEN BIJ
HET VERHAAL OVER
CHARLOTTE MUTSAERS

Charlotte Mutsaers, een circus voor de geest

‘Goede kunst haalt niet alleen ons hart en onze hersens overhoop, maar roept ook rissen vragen op en als allereerste vraag: wie ben ik?’

– Charlotte Mutsaers, *Kersebloed*

Charlotte Mutsaers is een dubbeltalent. Als beeldend kunstenaar maakte ze onder andere grafiek, schilderijen en omslagen voor boeken en tijdschriften. Daarnaast is ze schrijfster van literair werk: romans, gedichten, emblemata en essays. Het verhaal *Charlotte Mutsaers, Het circus van de geest* in het Literatuurmuseum is opgebouwd rond tien begrippen die een rol spelen in het leven en werk van Charlotte Mutsaers. Het verhaal hangt aaneen van beelden en citaten uit Mutsaers werk en uit haar archief. Al deze losse ‘plukjes’, zonder begin of einde, geven je een mooi beeld van dubbeltalent Charlotte Mutsaers.

Opdracht 1

Een van de begrippen waarover je kunt lezen in het verhaal van Charlotte Mutsaers is 'Kunst'. Lees de citaten en bekijk de beelden bij 'Kunst'. Je leest onder andere dit citaat:

Een kunstenaar mag nog meer niet. Hij moet geen dingen maken waar (ook) om te lachen valt. Per officiële uitspraak sluiten kunst en humor elkaar uit, want waar de lach heerst zou de ernst niet kunnen bestaan. Deze infectie onzin heeft niet alleen veel professionele kunstbeschouwers aangetast, maar ook een groot deel van 'het publiek' dat denkt dat het om echte gedichten of echte schilderijen nooit mag lachen.
(Charlotte Mutsaers, *Bont*)

1 Wat vind jij? Sluiten kunst en humor elkaar uit, mag er om 'echte' kunst niet gelachen worden?

2 Van welke kunst en welke kunstenaar houd jij het meest? Denk aan beeldende kunst, muziek of literatuur. Speelt humor een rol in de kunst waar jij van houdt of juist niet? Licht je antwoord toe.

3 In het citaat lees je 'waar de lach heerst zou de ernst niet kunnen bestaan'. Noem een voorbeeld van een gedicht, roman of ander kunstwerk waarin humor en ernst juist wel naast elkaar bestaan en elkaar misschien zelfs versterken.

4 Geef twee voorbeelden van een kunstenaar, een kunstwerk en/of een literair werk waarin humor een belangrijke rol speelt.

Opdracht 2

De volgende tekst komt uit Mutsaers' bundel *Kersebloed*.

'Kersebloed (anagram)

slok de beer
boks de leer
los de beker
bedelkoers
boedelkers
okselbreed
broekslede
leedbokser
bordesleek
koersbeeld
klerebodes
bloedkeers
de bereklos
de boskerel
de krolse eb
rek de bloes
keer de blos'

1

Wat is een anagram? Zoek het begrip op als je het niet kent.

2

In de tekst zie je dat er door het vormen van de anagrammen ongebruikelijke verbindingen ('de krolse eb') of zelfs geheel nieuwe woorden, neologismen, ontstaan ('boedelkers'). Ondanks dat dit niet-bestaande of merkwaardige begrippen zijn, kun je er waarschijnlijk wel een beeld bij vormen.

Kies een van de anagrammen van 'kersebloed' en beschrijf het beeld dat je daarbij voor je ziet. Je mag dit beeld ook uitwerken als illustratie.

3

In de anagrammen van 'kersebloed' zie je dat het maken van een anagram een middel is om bijzondere of nieuwe begrippen te ontdekken.

Maak zelf een 'anagram-gedicht' en ontdek welke begrippen zich schuilhouden in je brein.

Kies als basis een woord (of een verbinding van twee of drie woorden) dat je mooi vindt of dat voor jou een bijzondere betekenis heeft. Je mag ook een echt 'Mutsaers-woord' kiezen als *Hanegeschrei* of *Paardejam*. Let erop dat je in je anagrammen alle letters, en ook niet meer dan alle letters uit het woord gebruikt. Bedenk minimaal zes anagrammen. Hoe meer anagrammen je bedenkt, hoe meer je jezelf dwingt buiten de gebaande paden te denken.

4

Welke nieuwe begrippen en verbindingen heb je gemaakt in je anagram-gedicht?

5

Maak een illustratie bij je anagram-gedicht. Dat kan een tekening, schilderij, collage of foto zijn.

6

Deel je anagram-gedicht met het Literatuurmuseum via Twitter: twitter.com/Litmuseum.

